

Toelichting op de balans



Vaste activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

(bedragen x € 1.000)	2024	2023
Kosten afsluiten geldleningen/saldo agio en disagio		
Kosten onderzoek en ontwikkeling		
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	0
Totaal	0	0

Materiële vaste activa

Investerings (bedragen x € 1.000)	2024	2023
In erfpacht uitgegeven gronden		
Waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	5.522	5.756
Overige investeringen met een economisch nut	86.532	77.268
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	3.015	3.285
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut vanaf 2017 geactiveerd	17.083	16.852
Totaal investeringen	112.152	103.161

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut over 2024 weer.

Activasoort (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 1-1	Herrubricering	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12
Gronden en terreinen	1.113							1.113
Woonruimten	420		401		-16			805
Bedrijfsgebouwen	61.861		11.410		-1.465	-631		71.175
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	1.905		561		-67			2.399
Vervoersmiddelen	9.770		6		-593			9.183

Machines, apparaten en installaties	1.581				-174			1.407
Overige materiële vaste activa	618				-168			450
Totaal	77.268		12.378		-2.483	-631		86.532

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde over 2024 weer van de investeringen met economisch nut waarvoor ten bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

Activasoort (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 1-1	Herrubricering	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	5.744				-232			5.512
Machines, apparaten en installaties	12				-2			10
Totaal	5.756				-234			5.522

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met maatschappelijk nut over 2024 weer:

Activasoort (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 1-1	Herrubricering	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12
Gronden en terreinen			36					36
Bedrijfsgebouwen	588				-35			553
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	17.675		1.345		-620	-599		17.801
Overige materiële vaste activa	1.874				-166			1.708
Totaal	20.137		1.381		-821	-599		20.098

Eenmalige afschrijvingen

In 2024 hebben er geen eenmalige afschrijvingen plaatsgevonden.

Mogelijk af te stoten vaste activa

Niet van toepassing.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2024 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

(bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 1-1	Investerings	Desinvesteringen	Aflossingen / Afschrijvingen	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12
Kapitaalverstrekkingen aan:						
– deelnemingen	795					795
– gemeenschappelijke regelingen						
– overige verbonden partijen						
Leningen aan:						
– woningbouwcorporaties						
– deelnemingen						
– overige verbonden partijen						
Overige langlopende leningen u/g	6.743	335		-502		6.576
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	4.003			-4.003		0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden						
Totaal	11.541	335		-4.505		7.371

Ermelo heeft € 4.000.000 in langlopende deposito's uitgezet. Gezien het langlopende karakter zijn de deposito's als een financieel vast actief gepresenteerd. In 2024 was de looptijd van de deposito's afgelopen en is het bedrag uitgekeerd.

De deelnemingen betreffen:

- Inclusief Groep/voormalig RNV € 433.000
- Alliander € 155.000
- Bank Nederlandse Gemeenten € 170.000
- Afvalsturing € 27.000
- Recreatiegemeenschap Veluwe Holding € 7.000
- Vitens € 2.000
- Handel & ambacht, garantiekap. R.D.C. € 400

De langlopende leningen u/g betreffen:

- Renteloze lening woningbouw € 37.000
- Startersleningen woningbouw € 2.646.000
- Duurzaamheidsstimuleringsleningen woningbouw € 1.559.000
- Overbruggingskrediet onderwijs € 500.000, is afgelost in 2024
- Alliander € 1.566.000

- Toekomstbestendig wonen € 750.000
- Hypothecaire lening woningbouw € 18.000

Vlottende activa

Vlottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

bedragen x € 1.000	2024	2023
Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar: – niet in exploitatie genomen bouwgronden – overige grond- en hulpstoffen		
Onderhanden werk, waaronder bouwgrond in exploitatie	1683	1.351
Gereed product en handelsgoederen		
Vooruitbetalingen		
Totaal	1.683	1.351

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2024 het volgende overzicht worden gegeven:

In onderstaande tabel kunnen kleine afrondingsverschillen voorkomen.

bedragen x € 1.000	Boekwaarde 1-1	Van gronden niet in exploitatie	Investeringen	Opbrengsten	Winstuitname	Aanwending verliesvoorziening	Boekwaarde 31-12	Voorziening verlieslatend complex**	Balanswaarde 31-12
Het Trefpunt	-216		55						-161
Veldzicht Noord fase 4	1.567		107		170				1.844
Totaal	1.351		162		170				1.683
Nog te maken kosten									429
<i>Totaal exploitatiekosten</i>									<i>2.112</i>
Nog te verwachten opbrengsten									2.532
Verwacht exploitatieresultaat (voordelig)									420

*De afwijking op de boekwaarde van Het Trefpunt heeft te maken met een btw-correctie uit het verleden doordat er een naheffingsaanslag is opgelegd met betrekking tot voorgaande jaren.

** De verliesvoorzieningen worden, conform het BBV, verminderd op de geactiveerde kosten.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van een jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Uitzettingen korter dan een jaar (bedragen x € 1.000)	saldo 31-12-2024	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo 31-12-2024	Gecorrigeerd saldo 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	7.116		7.116	7.522
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen				
Verstrekte kasgeldleningen				
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
Rek. crt. met het Rijk	29.412		29.412	27.682
Rek. crt. verhoudingen met niet financiële instellingen				
Overige vorderingen	2.913	-836	2.077	1.393
Overige uitzettingen				
Totaal	39.441	-836	38.605	36.597

De voorziening oninbaarheid betreft de voorziening dubieuze debiteuren voor reguliere vorderingen van € 497.000 en vorderingen van Sociale Zaken van € 338.539.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)					
Verslagjaar 2024					
(1)	Drempelbedrag				
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	407	409	409	408
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.520	1.518	1.518	1.520

(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	96.362			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	96.362			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van € 1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1927,24			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	37.022	37.232	37.657	37.506
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) – (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	407	409	409	408

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

bedragen x € 1.000	2024	2023
Kassaldi		
Banksaldi	406	408
Totaal	406	408

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

bedragen x € 1.000	2024	2023
Vooruitbetaalde bedragen	611	342
Nog te ontvangen bedragen	4.628	4.784
Nog te ontvangen overheidsbijdragen met een specifiek bestedingsdoel	1.955	1.749
Totaal	7.194	6.875

De vooruitbetaalde bedragen per 31 december 2024 van € 611.000 zijn te splitsen in:

- Tussenrekeningen € 22.000
- Vooruitbetaald in 2024 € 312.000
- Vooruitbetaalde subsidie NIP (Nationaal Isolatie Programma) € 277.000

Uitzettingen korter dan één jaar en Overlopende activa hebben overwegend een kortlopend karakter en worden binnen één jaar na balansdatum afgewikkeld.

Van Europese of Nederlands overheidslichamen ontvangen, nog te ontvangen specifieke uitkeringen:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12- 2023	Ontvangen	Toevoeging	Saldo 31-12- 2024
Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027	328			328
SPUK IZA-doelen 2023-2026	142	-142	68	68
SPUK Sport	547			547
Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek	64	-64	45	45
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	39	-3.611	3.912	340
SPUK ventilatie in scholen	604		23	627
Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater	25	-25		
Totaal	1.749	-3.797	4.003	1.955

Vaste passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

bedragen x € 1.000	2024	2023
Algemene Reserves	15.321	8.408
Bestemmingsreserves:		
– voor egalisatie van tarieven	55.734	45.938
– overige bestemmingsreserves		
Resultaat na bestemming	1.875	11.132
Totaal	72.930	65.478

Voorzieningen

De voorzieningen kunnen als volgt worden onderverdeeld:

bedragen x € 1.000	2024	2023
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.726	4.138
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	1.325	888
Voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen met heffing		
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	10.802	10.372
Totaal	16.853	15.398

De verliesvoorziening grondexploitatie wordt, conform het BBV, verminderd op de geactiveerde kosten. De voorzieningen dubieuze debiteuren voor reguliere vorderingen en vorderingen van Sociale Zaken worden, conform het BBV, in mindering gebracht op het debiteurensaldo.

Voor een verdere toelichting op de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar Reserves en Voorzieningen.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

bedragen x € 1.000	2024	2023
Obligatieleningen		
Onderhandse leningen:		
– binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen		
– binnenlandse banken en overige financiële instellingen	59.500	64.550
– binnenlandse bedrijven		
– overige binnenlandse sectoren		
– buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren		
	59.500	64.550
Door derden belegde gelden		
Waarborgsommen	1	1
Totaal	59.501	64.551

In onderstaand overzicht wordt het verloop van de vaste schulden over het jaar 2024 weergegeven.

bedragen x € 1.000	Saldo 31-12-2023	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31-12-2024
Obligatieleningen				
Onderhandse leningen	64.550		-5.050	59.500
Door derden belegde gelden				
Waarborgsommen	1			1
Totaal	64.551		-5.050	59.501

De totale rentelast voor het jaar 2024 met betrekking tot de vaste schulden bedroeg € 995.000.

Aflossingsverplichting 2025: In 2025 zal € 4.500.000 worden afgelost op de onderhandse leningen.

Vlottende passiva

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

bedragen x € 1.000	2024	2023
Schulden korter dan een jaar	5.701	2.275
Overlopende passiva	12.426	12.231
Totaal	18.127	14.506

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

bedragen x € 1.000	2024	2023
Kasgeldleningen		
Banksaldi		
Overige schulden	5.701	2.275
Totaal	5.701	2.275

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

bedragen x € 1.000	2024	2023
Vooruitontvangen bedragen	398	276
Vooruitontvangen overheidsbijdragen met een specifiek bestedingsdoel	7.280	6.668
Nog te betalen bedragen	4.748	5.287
Totaal	12.426	12.231

In onderstaande tabel wordt de post "Vooruitontvangen overheidsbijdragen met een specifiek bestedingsdoel" gespecificeerd:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Saldo 1-1-2024	Afwikkeling uitgaven	2024 Vrijval	Nieuw 2024	Saldo 31-12-2024
Europese overheid					
Rijk	4.291	-4.662		5.894	5.523
Overige Nederlandse overheden	2.377	-756		136	1.757
Totaal	6.668	-5.418		6.030	7.280

Van Europese of Nederlands overheidslichamen ontvangen, nog te besteden specifieke uitkeringen:

Omschrijving, bedragen x € 1.000	Saldo 31-12- 2023	Toevoeging	Vrijval /uitgaven	Saldo 31-12- 2024
Begeleiden ex-gedetineerden	29		-2	27
Instandhoudingssubsidie (SIM)	-11	7	-6	-10
Duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA)		35		35
Reductie energiegebruik woningen	49		-49	
Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021	318			318
SPUK Onderwijs achterstandenbeleid	505	149	-225	429
Middelen inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	99		-56	43
SPUK Sport	3	1.745	-1.748	0
Lokale sportakkoorden en leefstijlinterventies	38		-38	0
SPUK Vastgoedtransitie gesloten jeugdhulp 2020 - 2023	539			539
SPUK lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	2			2
SPUK vastgoedtransitie residentiële jeugdhulp 2021	80			80
TOZO	56		-25	31
Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	137			137
Wet Inburgering	225	663	-287	601
Aanpak Energiearmoede	390		-188	202
Onderwijsroute	13	106	-94	25
Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	125			125
Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027	128			128

SPUK Breed	74	433	-420	87
SPUK Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz)		2		2
SPUK Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	269	64	-63	270
SPUK IZA-doelen 2023-2026	142	68	-210	0
Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat-.en energiebeleid	450	652	-244	858
SPUK Nationaal Isolatieprogramma	631	968	-55	1.544
SPUK versterking cliëntondersteuning 2024		50		50
Totaal	4.291	4.942	-3.710	5.523

Waarborgen en garanties

Het, buiten de telling van de balans, vermelde bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Geldnemer (bedragen x € 1.000)	Aard / omschrijving	Percentage borgstelling	Restant begin jaar	Restant eind jaar
Eleos, Stichting gereformeerde geestelijke gezondheidszorg	financiering Huize Regenboog	100%	114	107
Inclusief Groep	werkvoorziening	1 / 7 deel (7 RNV gemeenten)	210	198
Sportaccommodaties: afhechting Telgtereng A	garantie afhechting sportpark Telgtereng	100%	127	117
Sportaccommodaties: afhechting Telgtereng B	garantie afhechting sportpark Telgtereng	100%	70	64
Vestia Groep	sociale woningbouw	indirect	722	651
Woningstichting UWOON (De Groene Zoom)	sociale woningbouw	indirect	105.847	119.600
Totaal			107.090	120.737

In 2024 zijn geen betalingen verricht wegens de verleende borg- en garantstellingen. Via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw staat de gemeente Ermelo per balansdatum garant voor € 119.599.000 voor leningen van UWOON en voor € 651.000 voor leningen van de Vestia Groep. De financiële positie van UWOON is goed. De financiële positie van de Vestia Groep staat al enkele jaren onder druk als gevolg van grote verliezen in de derivatenpositie. Ermelo verwacht echter niet dat er aanspraak gemaakt hoeft te worden op de garantstelling van het Rijk en gemeenten. Indien wel een renteloze lening aan het Waarborgfonds verstrekt had moeten worden ter grootte van het schadebedrag dan becijferen wij dit risico als volgt: $25\% * € 651.000 = € 162.750$. Het financieel risico is dan de rentederving, zijnde $3,75\% * € 162.750 = € 6.103,15$. Dit risico is opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor de toekomstige jaren is verbonden

De gemeente Ermelo heeft op diverse gebieden contracten afgesloten. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen.

Betreft	Aard	Einddatum contract	Bedrag verplichting
Levering gas	Raamovereenkomst	31-12-2025	Varieert per jaar
Afvalbeheer	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Verzekeringen	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Elektriciteit	Raamovereenkomst	31-12-2025	Varieert per jaar
Juridische adviesdiensten	Raamovereenkomst	Varieert per contract	Varieert per jaar
Uitzendkrachten / tijdelijk personeel	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Schoonmaakonderhoud, vloeronderhoud en Glasbewassing	Raamovereenkomst	30-11-2025	Varieert per jaar
Accountantsdiensten	Raamovereenkomst	31-12-2027	Varieert per jaar
Aanleg en onderhoud straatmeubilair en speeltoestellen	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	31-12-2026	Varieert per jaar
Aanleg en onderhoud wegnnet	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Openbare verlichting	Raamovereenkomst	31-12-2026	Varieert per jaar
Groenvoorziening	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Leerlingenvervoer	Raamovereenkomst	31-12-2026	Varieert per jaar
WMO (diverse)	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Jeugdhulp (diverse)	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Aanleg en onderhoud riolering, zuivering	Raamovereenkomst	31-12-2027	Varieert per jaar
Onderhoud gebouwen installaties	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar

Gebeurtenissen na balansdatum

Alle ten tijde van het opmaken van de jaarrekening beschikbare informatie omtrent de feitelijke situatie per balansdatum is bij het opmaken van de jaarrekening in aanmerking genomen en verwerkt. Er hebben zich na het opmaken van de jaarrekening geen gebeurtenissen van betekenis voorgedaan die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

Reserves en Voorzieningen

Algemene informatie

In dit hoofdstuk vindt u informatie met betrekking tot de reservepositie van Ermelo. Onder de reservepositie wordt verstaan het totaal van alle reserves en voorzieningen.

Ermelo kent van oudsher een riante reservepositie. Wel zijn er besluiten genomen om de reserves in te zetten als dekkingsmiddel (al dan niet in het kader van de ombuigings- en bezuinigingstrajecten) en/of ter realisatie van nieuwe voorzieningen. Gevolg is dat een behoorlijk deel van de huidige reservepositie hierdoor vastligt en dat de reservepositie dus de komende jaren langzaam maar zeker zal gaan afnemen. Wel staan er dan (nieuwe) voorzieningen tegenover.

Reserves en voorzieningen vallen onder het budgetrecht van de raad. Dit betekent dat instellen, wijzigen, afnemen, opheffen, toevoegingen en beschikkingen altijd door de raad geautoriseerd moeten worden. Dit kan gebeuren bij de jaarlijkse programmabegroting en/of de tussentijdse begrotingswijzigingen (bestuursrapportages) en/of de jaarstukken.

Financieel kengetal: Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Het ratio wordt bepaald door het eigen vermogen (algemene en bestemmingsreserves en resultaat uit het overzicht van baten en lasten) uit te drukken in een percentage van het balanstotaal. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid.

Kengetal	Jaarstukken 2020		Jaarstukken 2021		Jaarstukken 2022		Jaarstukken 2023		Begroting 2024	Jaarstukken 2024		
Solvabiliteitsratio	39.7%	B	42.2%	C	23.2%	A	40.9%	B	34,5%	B	44%	B

De risico's in relatie tot het weerstandsvermogen

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt expliciet ingegaan op de omvang van het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit ten opzichte van de risico's die daar tegen afgezet dienen te worden. Korte tijdshalve volstaan wij hier met een verwijzing naar deze paragraaf.

Overzicht verloop reserves en voorzieningen

Omschrijving Bedragen (x 1.000)	Saldo 1-1- 2024	Bestemming saldo Jaarrekening 2023	Saldo 1-1- 2024 incl. saldo Jaarrekening 2023	Ver- meerderingen	Ver- minderingen	Saldo 31- 12- 2024
Reserves algemene bestemming						
Algemene reserve vrij besteedbaar	6.580		6.580	10.159	-3.973	12.766
Algemene risicoreserve	1.828		1.828	844	-117	2.555
Totaal reserves algemene bestemming	8.408	0	8.408	11.003	-4.090	15.321
Reserves specifieke bestemming						
Bestemmingsreserve Vervangingsfonds I&A	27		27		-27	0
Bestemmingsreserve Grondexploitatie	4.099		4.099	2.170	-159	6.110
Bestemmingsreserve Egalisatie MJB	1.578		1.578	5.320	-3.875	3.023
Bestemmingsreserve Duurzaamheid	478		478	650	-128	1.000
Bestemmingsreserve Nieuwbouw sportcentra Calluna	16.917		16.917			16.917
Bestemmingsreserve GVVP (BBR)	3.764		3.764		-124	3.640
Bestemmingsreserve Overig V&V (BBR)	4.274		4.274	120	-186	4.208
Bestemmingsreserve CO (BBR)	3.327		3.327		-140	3.187
Bestemmingsreserve Bouwen (BBR)	260		260		-13	247
Bestemmingsreserve Sport (BBR)	76		76		-7	69
Bestemmingsreserve HvG	1.500		1.500		-75	1.425
Bestemmingsreserve MOP gebouwen	485		485		-189	296
Bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting				750		750
Bestemmingsreserve Ontheemde Oekrainers	3.379		3.379	2.366	-5.745	0
Bestemmingsreserve Investerings fysiek domein	3.000		3.000			3.000
Bestemmingsreserve Transitie Sociaal Domein	982		982	2.388	-206	3.164
Bestemmingsreserve Transitie Fysiek domein	792		792		-424	368
Bestemmingsreserve Strategische investeringen vakantieparken	1.000		1.000			1.000
Bestemmingsreserve Uitvoering moties				1.585		1.585
Bestemmingsreserve Huisvesting				5.745		5.745
Totaal reserves specifieke bestemming	45.938	0	45.938	21.094	-11.298	55.734
Subtotaal reserves	54.346	0	54.346	32.097	-15.388	71.055
Budgetoverheveling naar 2024	0	1.329	1.329		-1.329	0
Resultaat 2024 na bestemming						1.875
Totaal reserves	54.346	1.329	55.675	32.097	-16.717	72.930

Omschrijving Bedragen (x 1.000) – = voordeel	Saldo 1-1- 2024	Vermeerderingen	Verminderings	Vrijval	Saldo 31- 12-2024
Voorzieningen					
Voorziening egalisatie onderhoud					
Voorziening groot onderhoud wegen	13	981	-992		2
Voorziening groot onderhoud verlichting	194	9			203
Voorziening civiele kunstwerken	123	37	-20		140
Voorziening kunstwerken	61	13	-15		59
Voorziening gemeentelijke gebouwen	441	257	-124		574
Voorziening Patrijzenhof 16	-15		15		0 *
Voorziening sanitaire units	49		-49		0 *
Voorziening hertenkamp	21		-21		0 *
Voorziening private accommodaties		446	-99		347
Van derden verkr. Middel. Spec. Besteding					
Voorziening afvalstoffenheffing	570		-16		554
Voorziening afkoop schoonmaken graven	490	45	-10		525
Voorziening uitbreiding capaciteit begraafplaats	517	4	-100		421
Voorziening toekomstig onderhoud terrein begraafplaats	441	24	-38		427
Voorziening groot onderhoud Riolering	168	17			185
Voorziening egalisatie riolering	7.889	530			8.419
Voorziening boscompensatie	298		-27		271
Voorziening verplicht., verlies, risico					
Voorziening pensioenverplichting wethouders	3.138	1.263	-167		4.234
Voorziening WGA-gelden	765		-592		173
Voorziening voormalig personeel	151	148	-151		148
Voorziening WW	39	49	-39		49
Voorziening verlofsparen	45	52			97
Voorziening RVU		25			25
Subtotaal	15.398	3.900	-2.445	0	16.853
Voorziening BBV artikel 63 lid 8					
Voorziening dubieuze debiteuren	57	440			497
Voorziening dubieuze debiteuren Sociale Zaken	388		-50		338
Totaal voorzieningen	15.843	4.340	-2.495	0	17.688

* Deze 3 voorzieningen zijn over gegaan naar de voorziening gemeentelijke gebouwen. Bij de besluitvorming van de Najaarsrapportage 2024 is dit besloten.

Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Omschrijving reserve Bedragen (x 1.000)	Saldo 1-1- 2024	Vermeerderingen		Verminderingen		Saldo 31- 12- 2024
		incidenteel	structureel	incidenteel	structureel	
RESERVES ALGEMENE BESTEMMING						
Algemene reserve vrij besteedbaar	6.580	10.159		-3.943	-30	12.766
Algemene risicoreserve	1.828	844		-117		2.555
Subtotaal	8.408	11.003	0	-4.060	-30	15.321
RESERVES SPECIFIEKE BESTEMMING						
Bestemmingsreserve Vervangingsfonds I&A	27			-27		0
Bestemmingsreserve Grondexploitatie	4.099	2.170		-150	-9	6.110
Bestemmingsreserve Egalisatie MJB	1.578	5.320		-3.875		3.023
Bestemmingsreserve Duurzaamheid	478	525	125	-72	-56	1.000
Bestemmingsreserve Nieuwbouw sportcentra Calluna	16.917					16.917
Bestemmingsreserve GVVP (BBR)	3.764				-124	3.640
Bestemmingsreserve Overig V&V (BBR)	4.274	120			-186	4.208
Bestemmingsreserve CO (BBR)	3.327				-140	3.187
Bestemmingsreserve Bouwen (BBR)	260				-13	247
Bestemmingsreserve Sport (BBR)	76				-7	69
Bestemmingsreserve HvG	1.500				-75	1.425
Bestemmingsreserve MOP gebouwen	485			-189		296
Bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting	0		750			750
Bestemmingsreserve Ontheemde Oekraïners	3.379	2.366		-5.745		0
Bestemmingsreserve Investerings fysiek domein	3.000					3.000
Bestemmingsreserve Transitie Sociaal Domein	982	2.388		-206		3.164
Bestemmingsreserve Transitie Fysiek domein	792			-424		368
Bestemmingsreserve Strategische investeringen vakantieparken	1.000					1.000
Bestemmingsreserve Uitvoering moties		1.585				1.585
Bestemmingsreserve Huisvesting		5.745				5.745
Subtotaal	45.938	20.219	875	-10.688	-610	55.734
Budgetoverheveling naar 2024	1.329			-1.329		0
Resultaat 2024 na bestemming						1.875
Totaal reserves	55.675	31.222	875	-16.077	-640	72.930

Analyse reserves en voorzieningen

Omschrijving	Grootboek	Totaal begroting	Geboekt	Verschil	Toelichting (afgeronde bedragen met een minimum van € 5.000)
Reserves					
RES0001 Algemene reserve (vrij besteedbaar)	47100	- 4.699.000	- 3.973.399	-725.601	In de begroting van 2024 is € 318.000 geraamd als dekking voor uitgaven die niet worden uitgevoerd of waarvan de werkelijke kosten lager waren. Het overige verschil van € 407.000 wordt verklaard door verschillende budgetoverhevelingen naar 2025.
RES0002 Algemene Risicoreserve	47100	-398.000	-116.591	-281.409	Het verschil van € 282.000 wordt verklaard door budgetoverheveling naar 2025.
RES0004 Best.reserve Grondexploitatie	47100	-253.000	-169.000	-84.000	Het verschil van € 84.000 wordt verklaard door budgetoverheveling naar 2025.
	87100	2.000.000	2.170.000	-170.000	Storting vanuit de winstneming van de GREX-complexen.
RES0008 Best.reserve Duurzaamheid	47100	-185.000	-129.094	-55.906	De werkelijke uitgaven zijn lager dan de geraamde onttrekkingen.
RES0017 Best.reserve MOP gebouwen	47100	-199.000	-188.133	-10.867	De werkelijke uitgaven zijn lager dan de geraamde onttrekkingen.
RES0022 Best.reserve Transitie Sociaal Domein	47100	-404.000	-206.000	-198.000	In de begroting van 2024 is € 88.000 geraamd als dekking voor uitgaven die niet worden uitgevoerd of waarvan de werkelijke kosten lager waren. Het overige verschil van € 110.000 wordt verklaard door budgetoverhevelingen naar 2025.
Totaal reserves				- 1.525.783	

Omschrijving	Grootboek	Totaal begroting	Geboekt	Verschil	Toelichting (afgeronde bedragen met een minimum van € 5.000)
Voorzieningen					
VRZ0002 Afvalstoffenheffing	87200	24.000	0	24.000	Beschikking afval 2024
	47200	-82.000	-16.268	-65.732	Beschikking afval 2024
VRZ0003 Afkoop schoonmaken graven	87200	7.000	45.187	-38.187	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0004 Uitbr.capaciteit begraafplaats	47200	-197.000	-100.000	-97.000	De budgetten voor de realisatie van het verzamelgrafmonument en de -grafkelders worden gedekt uit de voorziening uitbreiding begraafplaats en € 97.000 wordt overgeheveld naar 2025.
VRZ0005 Toekomst.ondh.terrein begraafplaats	87200	14.000	24.452	-10.452	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0007 Egalisatie riolering	87200	1.757.000	530.165	1.226.835	Beschikking riolering 2024
	47200	- 1.197.000	0	- 1.197.000	Beschikking riolering 2024

VRZ0008 Boscompensatie	43802	0	-26.114	26.114	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0016 Groot onderhoud wegen	87200	921.000	981.000	-60.000	Extra storting ivm onvoldoende saldo in de voorziening.
	43802	-933.000	-992.000	59.000	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0022 Pensioenverpl. wethouders	87200	588.000	1.232.878	-644.878	Aanvullende storting in de voorziening.
	47200	-83.000	-137.680	54.680	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0023 WGA-lasten	47200	-567.000	-591.603	24.603	Gemeente Ermelo is eigenrisicodragers voor de WGA-uitkering van (ex-)werknemers. Dit betekent dat de betaling van de WGA-uitkering en de kosten van de re-integratie voor rekening van de gemeente komen.
VRZ0024 Dubieuze debiteuren	87200	2.000	440.000	-438.000	Toevoeging aan de voorziening in verband met opgelegde dwangsommen.
VRZ0025 Dubieuze debiteuren SoZa	87200	50.000	0	50.000	Toevoegingen en onttrekkingen aan de voorziening vinden plaats op basis van in- en oninbaarheid van vorderingen op debiteuren Sociale Zaken.
	47200	0	-49.717	49.717	Toevoegingen en onttrekkingen aan de voorziening vinden plaats op basis van in- en oninbaarheid van vorderingen op debiteuren Sociale Zaken.
VRZ0028 Voormalig personeel	87200	114.000	148.230	-34.230	Toevoeging aan voorziening in verband met wachtgelden voormalig personeel.
	47200	-122.000	-151.329	29.329	Onttrekking aan voorziening in verband met uitbetaling wachtgelden oud-burgemeester en ex-wethouder.
VRZ0030 Gemeentelijke gebouwen	43802	-342.000	-124.014	-217.986	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting. In 2022 is besloten dat een aantal van de meerjarigonderhoudsvoorzieningen tot één voorziening gemeentelijke gebouwen worden samengevoegd. De uitgaven voor grootonderhoud worden uit deze voorziening gedekt.
VRZ0031 MJOP Patrijzenhof 16	87200	0	14.656	-14.656	Opheffen voorziening
VRZ0032 MJOP sanitaire units	47200	0	-49.144	49.144	Opheffen voorziening
VRZ0033 MJOP hertenkamp	47200	0	-21.000	21.000	Opheffen voorziening
VRZ0034 Voorziening WW	87200	0	49.000	-49.000	Toevoeging aan de voorziening vanwege WW verplichting.
VRZ0035 Voorziening verlofsparen	87200	0	52.000	-52.000	Toevoeging op basis van werkelijk opgebouwd spaarverlof.
Totaal voorzieningen				- 1.304.699	

Grondslagen

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Wettelijke bepalingen

Met ingang van 1 januari 2004 is het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten 2004 (BBV) in werking getreden en is het Besluit Comptabiliteitsvoorschriften 1995 (CV95) vervallen. De Jaarstukken 2024 zijn opgemaakt met inachtneming van de voorschriften conform het BBV. In aanvulling hierop is ook rekening gehouden met de notities, stellige uitspraken en aanbevelingen van de commissie BBV.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De jaarrekening is opgesteld conform het continuïteitsprincipe ('going concern'). Uitgangspunt is dat de huidige activiteiten in de toekomst worden voortgezet. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarstukken bekend zijn geworden. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen in het jaar waarin het dividend betaalbaar gesteld wordt (besluit tot toekenning van het dividend door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders). Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden. Er wordt geen rente toegerekend aan eigen financieringsmiddelen en dus ook niet als baat verantwoord of aan de reserves toegevoegd. Momenteel wordt er alleen rente toegerekend aan producten waar (kostendekkende) leges tegenover staan zoals riolering, afvalstoffen en begraafplaats en tevens aan de Grondexploitatie. Rentebaten van (nog lopende) beleggingen komen ten gunste van de algemene dekkingsmiddelen.

Balans

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringskosten die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie. Bij lineaire afschrijving wordt over de investeringen op basis van de verwachte gebruiksduur jaarlijks een vast percentage van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs afgeschreven. Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Dit is de meest voorkomende afschrijvingsvorm. In het eerste jaar worden geen kapitaallasten berekend. In de volgende jaren wordt, zolang het investeringskrediet niet is afgesloten, uitsluitend de rente berekend. Pas na het volledig afsluiten van het krediet c.q. voltooiën van de investering worden de volledige kapitaallasten (rente en afschrijving) opgenomen.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden niet geactiveerd, maar worden in één keer ten laste van de exploitatie gebracht. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden niet geactiveerd. Bijdragen aan activa in

eigendom van derden worden geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak. Als gevolg van de BBV wijziging 2017 is deze categorie verhangen van de Financiële vaste activa naar de Immateriële vaste activa.

Materiële vaste activa

Investerings met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) mag niet worden afgeschreven. Zie verder het Overzicht afschrijvingstermijnen en de afschrijvingstabel.

Bij de waardering van activa wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken en geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2004 gedaan zijn soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt. Op de waarde van activa met economisch nut mogen vanaf 1 januari 2004 reserves niet meer in mindering worden gebracht.

Investeringssubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht.

Compensabele BTW wordt niet geactiveerd.

Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

Overeenkomstig de door de gemeenteraad vastgestelde Nota Waarderen, Activeren en Afschrijven van Vaste Activa 2023 worden infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals bijvoorbeeld wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken geactiveerd en afgeschreven in 20 jaar. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijzen, verminderd met de eventuele bijdragen (subsidies) van derden, beschikkingen over reserves en voorzieningen (voor zover toegestaan). De normale jaarlijkse afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte nuttigheidsduur.

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Bij besluit van 25 juni 2013 is het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gewijzigd. In het verleden was sprake van twee categorieën investeringen (met economisch nut en met maatschappelijk nut).

Daaraan is een derde categorie aan toegevoegd: Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Bij deze categorie valt te denken aan investeringen in riolering en de begraafplaats.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De waarde van de geldleningen uitgeleend geld wordt verminderd met de jaarlijks ontvangen aflossingen. Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering tot marktwaarde plaatsvinden. Tot dusver is een

dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs. Obligatieportefeuilles worden gewaardeerd tegen de verwachte aflossingswaarden. Het verschil met de destijds betaalde verkrijgingsprijs wordt als transitorische (rente)post in de balans opgenomen. Dit verschil wordt in het resultaat opgenomen in de (gemiddelde) resterende looptijd tot aflossing/uitloting.

Vorraden onderhanden werk (complexen Grondexploitatie)

Dit betreft de boekwaarde per balansdatum van gronden welke in exploitatie zijn genomen. De complexen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijzen, inclusief de aan de boekwaarde toegerekende financieringskosten en verminderd met de ontvangen bedragen wegens grondverkoop. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, worden voorraden tegen lagere marktwaarde gewaardeerd. Het treffen van een voorziening gebeurt bij een geprognosticeerd verlies direct ter grootte van dit volledige verlies. Eventueel kan tussentijds winst genomen worden op basis van de "percentage of completion" methode die door de Commissie BBV is voorgeschreven. In specifieke gevallen kan de raad in lijn met de Nota Grondbeleid 2021 een andere winstafslag nemen op basis van projectspecifieke risico's. Voorwaarde is, dat dit dan wel voldoende onderbouwd is. Bij tussentijds winstnemen staat het voorzichtigheidsbeginsel centraal. Na de administratieve afwikkeling van de complexen worden de resultaten in beginsel ten gunste of ten laste van de reserve Grondexploitatie gebracht. Complexen worden administratief afgewikkeld nadat alle percelen zijn verkocht c.q. nadat de feitelijke werkzaamheden nagenoeg geheel zijn uitgevoerd. Eventueel bij de afsluiting van nog resterende percelen worden tegen de vermoedelijke opbrengstwaarde opgenomen, terwijl eventueel dan nog te verwachten posten wegens afwerking van het complex e.d. aan de passiefzijde van de balans worden opgenomen. Er is rekening gehouden met de aftrek voorbelasting BTW en de compensatie vanuit het BTW-compensatiefonds. Dit geschiedt aan de hand van de verdeling conform het bestemmingsplan. Indien deze nog niet voorhanden was is uitgegaan van een forfaitair percentage (60% bouwkaai, 40% gemeenschapsvoorzieningen).

Vorraden grond- en hulpstoffen

De voorraden grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs.

Debiteuren, overige vorderingen en nog te ontvangen bedragen

De debiteuren c.a. zijn opgenomen tegen nominale waarden. Voor dubieuze debiteuren is een tweetal voorzieningen (reguliere debiteuren en debiteuren Sociale Zaken) getroffen.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Reserves

Reserves worden gevormd c.q. opgeheven conform door de raad genomen besluiten. Onttrekking uit en toevoeging aan de reserves geschiedt conform daartoe strekkende raadsbesluiten. Aan de reserves wordt geen rente toegevoegd.

Met betrekking tot de bestemmingsreserves geldt dat de toevoegingen en beschikkingen maximaal het begrote bedrag mogen bedragen (een aantal uitzonderingen daargelaten). Afwijkingen verlopen via het rekeningresultaat en moeten in de (eerst mogelijke) voorjaars/najaarsrapportage alsnog verwerkt worden. Voor alle reserves worden onderbouwingsformulieren vervaardigd.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders wordt gewaardeerd op het reservevermogen per pensioendatum. Zo nodig wordt de omvang van de voorzieningen via extra dotaties of onttrekkingen aangepast aan de hand van een nieuwe inschatting van de omvang van de verplichtingen en risico's. Aan de voorzieningen wordt geen rente toegevoegd. Voor alle voorzieningen worden

onderbouwingsformulieren vervaardigd. De onderhoudsregalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet. Aan de onderhoudsvoorzieningen liggen beheerplannen ten grondslag.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten;
- Bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenregalisatie;
- Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren of terugbetaald moeten worden, worden niet door middel van een voorziening verantwoord, maar als vooruitontvangen bedragen op de balans verantwoord (stelselwijziging per 1 januari 2008).

Reserves en voorzieningen

In de loop van het begrotingsjaar, maar in ieder geval bij het opstellen van de jaarstukken, wordt de omvang van de reserves en de voorzieningen bekeken. Waar noodzakelijk wordt er, binnen de door de raad gestelde kaders, afgeroomd of worden negatieve standen aangevuld.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer. De aflossingen die binnen een jaar vervallen, worden uitsluitend in de toelichting apart vermeld evenals de daarmee gepaard gaande rentelast in het betreffende begrotingsjaar. De waardering van de verplichting uit hoofde van de financial leasing van de vervoermiddelen vindt plaats tegen de contante waarde van de contractueel verschuldigde leasetermijnen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De voorschotbedragen met betrekking tot van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden als bedoeld in artikel 49, onderdeel b. worden als vooruitontvangen post opgenomen.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

(leges)Tarieven

De (leges)tarieven worden niet gecorrigeerd voor de via het BTW-compensatiefonds ontvangen BTW.

Omzet

De jaaromzet is het totaal van de programma's en het overzicht Algemene Dekkingsmiddelen en het overzicht Onvoorzien. Vanaf 1996 is besloten om het product "Grondexploitatie" buiten de berekening te houden.

Met betrekking tot de goedkeuringstoleranties geldt dat:

- Ten aanzien van fouten in de jaarrekening 1% van de omvangsbasis en;
- Ten aanzien van onzekerheden in de controle 3% van de omvangsbasis.

De omvangsbasis is gelijk aan de totale lasten van de gemeente. In de toelichting op de wetgeving staat dat de goedkeuringstolerantie wordt berekend op basis van een percentage van de totale lasten. Dit is het totaal

van de programma's en het overzicht Algemene Dekkingsmiddelen en het overzicht Onvoorzien. Dus inclusief de Grondexploitatie.

Saldo van de rekening van baten en lasten

In overeenstemming met het BBV wordt het rekeningsaldo afzonderlijk opgenomen op de balans. Op voorstel van het college van burgemeester en wethouders wordt door de raad een bestemming c.q. dekking aan dit saldo gegeven.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Behalve de in de balans op te nemen (voorwaardelijke) verplichtingen, kunnen er ook verplichtingen bestaan, die (nog) niet in aanmerking komen voor verwerking in de balans. In het BBV is aangegeven dat de gemeente zelf beleid moet formuleren wat "belangrijke verplichtingen" zijn. Gemeente Ermelo kiest als beleidslijn dat verplichtingen met een contractwaarde boven de Europese aanbestedingsgrens belangrijke verplichtingen zijn. Ook kan hierbij worden gedacht aan verplichtingen, die kunnen ontstaan uit verstrekte garanties jegens derden en gewaarborgde geldleningen. Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

BTW

Enkel de inkoop-BTW op facturen met een factuurdatum in 2024 kan in 2024 worden gedeclareerd. De in rekening gebrachte inkoop-BTW moet conform de Wet op de Omzetbelasting 1968 alsmede de Wet op het BTW Compensatiefonds in het tijdvak worden verantwoord dat correspondeert met de factuurdatum. Dit betekent dat de BTW van facturen gedateerd vóór 31 december 2024 verantwoord wordt in 2024 en de BTW van facturen gedateerd ná 31 december 2024 eerst verantwoord wordt in 2025.

Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de Financiële Verordening en de Kadernota Rechtmatigheid van de (landelijke) Commissie BBV. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid omvat:
 - Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 9 april 2025 door de raad is vastgesteld;
 - Voor het begrotings criterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de Financiële Verordening 2023 is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld;
 - Ten aanzien van het M&O criterium is de Nota M&O beleid leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik- en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid, zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede de eigen Financiële Verordening 2023. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 3% is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf Bedrijfsvoering worden opgenomen.

Overzicht afschrijvingstermijnen

Overzicht afschrijvingstermijnen

De Nota Waarden, Activeren en Afschrijven van Vaste Activa (WAAVA) is in de raadsvergadering van 6 december 2023 vastgesteld. De werking is ingegaan op 1 januari 2023. In deze nota is een afschrijvingstabel als bijlage opgenomen (zie hieronder).

Afschrijvingstermijnen investeringen economisch nut:

Soort actief	Afschrijvingsduur (in jaren)
Materiële vaste activa	
Grond/ondergrond	Geen afschrijving
Riolering: vrijvervalriolering	75
Riolering: gemalen bouwkundig gedeelte	60
Riolering: gemalen mechanisch/elektrisch	15
Riolering: persleidingen	60
Riolering: mechanische riolering, bouwkundig	40
Riolering: mechanische riolering, mechanisch/elektrisch	20
Gebouwen/woningen (permanent)	40
Gebouwen (niet-permanent)/noodlokalen	20
Gebouwrenovaties	15
Renovatie toren Oude Kerk	40
Woonwagens	50
Vaste inrichting bedrijfsgebouwen/scholen	20
Installaties en inrichting gebouwen (liften, cv e.d.)	20
No Break-systeem (continuïteit netspanning automatisering): hardware	15
No Break-systeem (continuïteit netspanning automatisering): accu's	5
Sociaal culturele accommodaties: audiovisuele middelen	5
Sociaal culturele accommodaties: toneel/- balletvloer	10
Technische infrastructuur (onder- en bovengronds): veiligheidsvoorzieningen, telefooninstallaties, e.d.	15
Zonbanken	5
Circulatiepompen zwembad	15
Huishoudelijke apparatuur	10
Inventaris/meubilair/onderwijsleerpakketten	20
Bureaus	10
Bureaustoelen	7
Mobilifoons (BHV)	8

Automatiseringsapparatuur*: netwerkbekabeling	10
Automatiseringsapparatuur: software	5
Automatiseringsapparatuur: hardware	4
Automatiseringsapparatuur: driejaarlijks groot onderhoud	3
Bedrijfswagens/tractie/schaftwagens	6-10
Personenauto's (dienstwagens)	8
Klepelmaaier	6
Maaimachines	5
Werktuigen/machines/gereedschap	10
Immateriële vaste activa	
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0-5
Financiële vaste activa	
Deelnemingen	Niet toegestaan
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	Maximaal de termijn die voor een soortgelijk actief in volle eigendom wordt gehanteerd.

* Automatisering gerelateerde investeringen vallen met ingang van 2015 geheel onder Meerinzicht.

Afschrijvingstermijnen investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut:

Soort actief	Afschrijvingsduur (in jaren)
Materiële vaste activa	
Aanlegkosten/renovatie wegen/straten/pleinen/voet- en fietspaden	20
Aanlegkosten/renovatie sportterreinen	20
Lava-sportvelden	20
Toplagen kunstgrasvelden	10
Plantsoenreconstructies	20
Aanlegkosten snelheids-remmende voorzieningen	15
Renovatie/aanleg speelplaatsen	10
Verkeerslichten	15
Lichtmasten openbare verlichting	40
Armaturen openbare verlichting	20
Solar studs openbare verlichting	8
Groepsremplace openbare verlichting	4
SOX-lampen openbare verlichting	2
Immateriële vaste activa	
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0-5

